

І.О. Скрипнік, студентка,

С.В. Бреус, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

В сучасних умовах відбувається глобалізація, у тому числі і освітнього простору, що зумовлює вимагає створення глобальної стратегії освіти людини незалежно від місця її проживання й освітнього рівня. Усі країни об'єднує розуміння, що сучасна освіта має стати міжнародною; освіта набуває рис полікультурної освіти, яка розвиває здатність оцінювати явища з позиції іншої людини, різних культур, іншої соціально-економічної формації, створює полікультурне середовище [1].

Реформування освіти в Україні передбачає створення сприятливих умов для творчої самореалізації і розвитку кожного громадянина держави. Адже в майбутньому це сприятиме підвищенню професійного та інтелектуального потенціалу нації, як найвищої цінності суспільства. Однією з передових ідей сучасності стає вдосконалення системи освіти шляхом впровадження компетентісного підходу [2].

Такі поняття, як «компетенція» та «компетентність» для української педагогіки є відносно новими, тому в різних джерелах можна зустріти відповідну кількість їх тлумачення. У професійній педагогіці компетентісний підхід розуміють, як засіб для приведення професійної освіти до потреб ринку праці. Іншими словами, це можливість встановлювати зв'язки між знанням і ситуацією або в більш широкому сенсі здатність знайти, виявити процедуру, яка більш за все підходить для розв'язання проблеми.

Проте реалії сьогодення свідчать, що практично всі українські вищі навчальні заклади (ВНЗ) ще не повністю відійшли від парадигми притаманній освіті, за якою освіта базувалась на знаннєвій парадигмі на основі, відповідній до дидактичної тріади «знання – уміння – навички». Зокрема основна увага

приділялася саме засвоєнню знань. Вважалося, що розвиваючим потенціалом володіє сам процес засвоєння знань і необхідні вміння та навички мають формуватися саме в процесі навчання.

Проте в основі знаннєвої парадигми лежала проблема відриву знань від умінь їх застосовувати, що змушувало вірити в ідею надбання міцних фундаментальних знань, завдяки яким людина має бути успішною у професійній діяльності. Це призвело до того, що відбувалась не на користь економічного зростання України деформація ринку праці, яка характеризувалась переважанням спеціалістів з вищою фундаментальною освітою над практико орієнтованими кадрами.

У 2004 році Світовим банком було проведено експеримент, який полягав у порівняльному дослідженні випускників вищих навчальних закладів пострадянських країн (Росія, Україна, Білорусь) і розвинутих країн Заходу (США, Франція, Канада, Ізраїль). Було виявлено, що студенти пострадянських країн виявляють дуже високі результати (9–10 балів) за критеріями «знання» та «розуміння» і дуже низькі бали за критеріями «застосування знань на практиці», «аналіз», «синтез», «оцінювання» (1–2 бали). Студенти з розвинутих західних країн демонстрували діаметрально протилежні результати, тобто вони показали високий ступінь розвитку навиків аналізу, синтезу, високий рівень умінь приймати рішення при відносно невисокому рівні показника «знання» [3].

Цей експеримент викликає дає підстави дійти дещо суперечливих висновків: з одного боку, є очевидним, що сучасна українська економіка орієнтована на кадри, які набагато перевищують за рівнем освіти більшість студентів західних держав, проте очевидним є і те, що більш ефективними для успішної професійної діяльності є не теоретичні знання, а узагальнені вміння, які виявляються в здатності вирішувати життєві та професійні проблеми, здібності до іншомовного спілкування, а також підготовка у сфері інформаційних технологій.

Вирішенню зазначених наявних протиріч може сприяти застосування компетентісного підходу, використання якого сприятиме подоланню традиційних орієнтацій професійної освіти, приводить до її нового змісту, методів і технологій [4].

Але, перш за все, українські навчальні заклади повинні мати за намір постійно вдосконалювати кваліфікаційний рівень викладацького складу. Адже, для того, щоб впровадити новий підхід в систему освіти, необхідно, щоб кожен викладач вищого навчального закладу розумів всю сутність цієї ідеї.

По друге, навчальні заклади мають піклуватись про систему викладання тих чи інших предметів та постійно оновлювати та урізноманітнювати навчальні плани.

Таким чином, розв'язання хоча б частини із вищезазначених проблем, дасть можливість ефективно та раціонально розробити, організувати та впровадити компетентісний підхід до навчання студентів у вищих навчальних закладах України.

Список використаної літератури

1. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/12281128/pedagogika/osvitniy_svitoviy_prostir.
2. Ніколаєнко С.М. Стратегія розвитку освіти України: початок XXI століття – К. : Знання, 2006. – С. 253.
3. Краснова Т. І. Інновації в системі оцінювання навчальної діяльності студентів – Мінськ: БГУ, 2005. – С. 438–440.
4. Курлянд Р.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – Київ: Знання, 2007. – С. 449.